

Overweging 4e zondag veertigdagentijd: Kies voor het Licht

Lezingen: 2 Kronieken 36,14-16.19-23 en Johannes 3,14-21

11 maart 2018

Dolf van der Linden, osa

Toen Paulus in Athene op de markt voor het volk en de intellectuelen en hoogbegaafden Jezus kruis verkondigde, toen hij zei dat Jezus, de Zoon van God, met zijn kruisdood de wereld had verlost, werd hij flink uitgelachen. De toehoorders hoonden hem weg, maakten hem belachelijk en namen hem niet serieus.

Een God die aan het kruis sterft, om de wereld te verlossen, dat kon niet. Wie doet dat nou? Neen, een God, die zich zo laat pijnigen op dat martelwerktuig, een God die zich zó vuil maakt en met zijn bloed de aarde besmeurt, neen, dat kan geen God zijn.

God, de echte ware God, volgens de Atheners en andere heidenen, dat moet een superster zijn: mooi lichaam, schatrijk, wonend in een paleis, alles bezittend waar gewone mensen naar verlangen, maar het nooit zullen krijgen.

Met zo'n achtergrond begrijpen wij dat het enkele eeuwen geduurd heeft voor de eerste christenen het kruis als symbool, het symbool van christelijk leven en geloof, naar buiten konden uitdragen.

Onze Bisschop, die afgelopen week in ons midden was - en velen van ons konden aanwezig zijn - met een boeiende lezing, ging uitgebreid in op deze problematiek, de problematiek van lijden, dood en zin van het leven: Vroeg of laat stelt iedereen zich deze vragen en moet leren leven met veel onbeantwoorde vragen.

Vele eeuwen noemden wij God, de almachtige vader, schepper van hemel en aarde. Almachtig, ja, hoe moet je dit zien, als je dagelijks alle ellende, oorlog, rampen, ziekten, verdriet, niet alleen voorbij ziet komen op je TV, maar ook zelf daar lijfelijk deel aan hebt?

Wat is God als hij almachtig is, bij al dat verdriet en vele ongelofelijke hopeloze situaties. Wat is Hij? Waarom doet hij niets? Dat zijn wezenlijke geloofsvragen.

Vele godsdiensten, in de wereld, alle wereldverbeteraars, denkers en filosofen, hebben zich met deze vragen bezig gehouden. Die nemen wij allemaal serieus.

Ja, het kwaad bestaat, het lijden bestaat, de dood bestaat. Het omgaan met deze situaties houdt ieder van ons vroeg of laat bezig, zoals gezegd en moet hij zich aan deze onvermijdelijke situaties aanpassen? We kunnen niet net doen alsof dat allemaal niet bestaat.

Jezus wist ook geen raad met het lijden en dood van de mens, toen hij er zelf voorstond was hij ook in grote vertwijfeling en wanhoop en waar was voor Hem toen ook zijn hemelse almachtige Vader?

Veel godsdienstige, gelovigen en andere proberen met diepzinnige beschouwingen, moeilijke redeneringen lijden en dood te verklaren.

Jezus verklaart niets, geeft geen colleges over lijden en dood. Hij gaat er door heen: Hij gaat door zinloosheid, lijden en dood heen en die weg loopt niet dood, daar vertrouwt Hij op.

Prachtig zijn de levens en boeken van Anne Frank, Etty Hillesum en pater Titus Brandsma, hun God staat naast hen, is bij hen in hun bittere nood en is levend diep in contact met Hem. Het is duidelijk wat een moed, kracht en uithoudingsvermogen zij ontvingen in hun moeilijke situatie, wat was Titus Brandsma gelukkig in zijn cel, een diepe vrede straalde hij uit terwijl hij de dood tegemoet ging en kon hij ook veel voor anderen betekenen. God, almachtige Vader, die er ook is, krijgt dan een heel andere betekenis. Iets van onverwoestbare trouw en nabijheid, hoe moeilijk het ook is.

Wanneer wij opzien naar het kruis mogen wij dan geen afstand ervaren, maar nabijheid: Jezus wordt het licht in ons leven, van binnen uit. Dat zal ons leven veranderen, licht worden te dragen zullen al die wonden. Helaas niet voor die Atheners in de oude tijd.